

กวด. ๖๘
วันที่ 12 พ.ค. ๖4
เวลา 14.00 น.

สลด. ๕4 กลย
ส่ง : กวด.
รับที่ : ๕๕๕๓๒/๖๔
12 พ.ค. 2564 เวลา 13.30 น.

ที่ ศธ ๐๓๑๑/ ๑๓๐๒

กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการ
  ๒. (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐
  ๓. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓
  ๔. สรุปมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓
  ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๐๘/๑๐๒๒ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
  ๖. รายละเอียดการปรับแก้ไข (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามข้อเสนอนี้ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ด้วย กระทรวงศึกษาธิการ ขอเสนอเรื่อง (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ที่คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน ได้ให้ความเห็นชอบหลักการ ในคราวการประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ต้องเสนอคณะกรรมการ รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ (๑) ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีหน้าที่และอำนาจให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้นำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

การพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย เป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ได้รับผลของการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดต่อการสร้างรากฐานของชีวิต ที่ผ่านมามีการดำเนินงานเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันหลายภาคส่วน เนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เริ่มต้นตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดา จนถึงอายุ ๖ ปีบริบูรณ์ หรือก่อนเข้าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จึงมีหลายหน่วยงานที่จัดบริการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรชุมชน โดยในส่วนของภาครัฐมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลัก

นอกจากนี้ยังมีกฎหมาย นโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านเด็กปฐมวัย ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ

/และสังคม ...

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ รวมถึงกฎหมายสำคัญด้านเด็กปฐมวัยฉบับปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติการพัฒนา เด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องกำกบให้การดำเนินงานด้านเด็กปฐมวัยของประเทศเป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน อย่างไรก็ตามแม้รัฐบาลพยายามระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีอีกหลายปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยดำเนินการได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการ นโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีหน้าที่และอำนาจจัดทำนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งต้อง สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ และให้ความ เห็นชอบแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้นำไปปฏิบัติ

ด้วยเหตุดังกล่าว คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยและกำหนด องค์กรประกอบคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ เพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ของประเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความเชื่อมโยงกับทุกกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชนในลักษณะของการบูรณาการ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานสำหรับหน่วยงานทุกระดับทั้งในระดับ นโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ ลดความซ้ำซ้อน และสนองต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ ที่กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย... รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็ก ได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ จัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยและกำหนดองค์กรประกอบคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเสนอ (รายละเอียดดั่งสิ่งที่ ส่งมาด้วย ๓ และ ๔)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เสนอ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ ต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามขั้นตอนการเสนอแผนระดับที่ ๓ เข้าสู่การ พิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเรียบร้อยแล้ว โดยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ และมีมติเห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ยังเป็นช่องว่างของการพัฒนาเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบทั้งมิติการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านต่างๆ และเชื่อมโยงกับพื้นที่ทุกระดับ ทั้งนี้ ภาพรวมกรอบแนวทางการพัฒนาในร่างแผนฯ มีความครอบคลุม องค์กรประกอบสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น การปรับ ห่วงเวลาของแผนจาก ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ เป็น พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลา เริ่มต้นในการขับเคลื่อนแผนฯ (รายละเอียดดั่งสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้

ดำเนินการเพิ่มเติมข้อมูลและรายละเอียดตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ข้อเสนอแนะไว้แล้ว และปรับเปลี่ยนช่วงเวลาประกาศใช้แผนเป็น (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๖)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการดำเนินงานที่มีความเชื่อมโยงหน่วยงานมากกว่า ๔ กระทรวง จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานทุกระดับทุกสังกัดทั้งในระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ เกิดการขับเคลื่อนในทางปฏิบัติอย่างมีเอกภาพเป็นรูปธรรม และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่งผลให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัยและต่อเนื่อง และสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ การศึกษา และสวัสดิการสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน กอปรกับเป็นข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีหน้าที่และอำนาจให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้นำไปปฏิบัติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

(ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ได้กำหนดกรอบการดำเนินงาน เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยสนองต่อบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งมีเป้าหมายหลักให้คน “อยู่ดี มีสุข” โดยเฉพาะเด็ก “ให้มีทักษะ พัฒนาการสมวัย แข็งแรง EQ สูง แก้ปัญหาเป็น วินัยดี มีคุณธรรม” รวมทั้งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เด็กทุกคนมีการพัฒนารอบด้านตามวัยอย่างมีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นแผนที่กำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินงานร่วมกันเชิงบูรณาการ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ เป็นพื้นฐานของความเป็นพลเมืองคุณภาพ ภายใต้ปรัชญา “เด็กปฐมวัยทุกคนต้องได้รับการดูแล พัฒนา และเรียนรู้ อย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย อย่างมีคุณภาพ และเท่าเทียม ตามศักยภาพ ตามวัย และต่อเนื่อง บนพื้นฐานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุดสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพและความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล โดยคำนึงถึงความสุข ความเป็นอยู่ที่ดี การคุ้มครองสิทธิ และความต้องการพื้นฐานของเด็กปฐมวัย รวมทั้งการปฏิบัติต่อเด็กทุกคนโดยยึดหลักศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การมีส่วนร่วม การเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และการกระทำทั้งปวงเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ”

(ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

๑) วิสัยทัศน์

“เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ เป็นพื้นฐานของความเป็นพลเมืองคุณภาพ”

๒) เป้าประสงค์ . . .

๒) เป้าประสงค์

เด็กปฐมวัยทุกคน ซึ่งหมายถึงเด็กทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย รวมถึงเด็กที่เป็นลูกแรงงานต่างชาติด และเด็กที่ไม่ได้มาจากครอบครัวไทย ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ต้องได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน อย่างมีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัย และต่อเนื่อง และสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ การศึกษา และสวัสดิการสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน

๓) ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดและการให้บริการแก่เด็กปฐมวัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาระบบและกลไกการบูรณาการสารสนเทศเด็กปฐมวัย และการนำไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดทำและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยและการดำเนินการตามกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การวิจัยพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การบริหารจัดการ การสร้างกลไก การประสานการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล

โดยในแต่ละยุทธศาสตร์มีสาระสำคัญประกอบด้วย เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดรายเป้าประสงค์ มาตรการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

๕.๒ ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย นำ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔- ๒๕๗๐ ไปใช้เป็นกรอบแนวทางและเป้าหมายร่วมกัน ในการพัฒนาคุณภาพการบริการ ดูแล พัฒนา และจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยและปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

๕.๓ มอบสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมการจัดทำแผนงบประมาณและแผนการดำเนินงานประจำปีแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวตรีนุช เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๑๐ - ๒๔ ต่อ ๒๔๖๒, ๒๔๔๔, ๒๔๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๕๑๕๒ e-mail: earlych.oec@gmail.com